

## ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

### ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Όνοματεπώνυμο: Πασχάλης Βαλσαμίδης  
Τόπος γεννήσεως: Κωνσταντινούπολη  
Τηλέφωνο: 2531039374  
Ηλεκτρονική διεύθυνση: pvalsamidis@yahoo.gr

### ΣΠΟΥΔΕΣ

Αστική Σχολή Θεραπειών Βοσπόρου  
Ζωγράφειο Γυμνάσιο (Κωνσταντινούπολη)  
Θεολογική Σχολή Χάλκης (Λυκειακό Τμήμα)  
Θεολογική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Προπτυχιακό, Μεταπτυχιακό, Διδακτορικό)

### ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

**2001-2011:** Επιστημονικός Συνεργάτης του Τμήματος Ιστορικών Ερευνών της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

**2004-2009:** Διδάσκων της τουρκικής γλώσσας στη Σχολή Βαλκανικών Γλωσσών και Ρωσικής Γλώσσας του Ιδρύματος Μελετών Χερσονήσου του Αίμου (I.M.X.A.).

**2004-2011:** Διδάσκων στο Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δ.Π.Θ. (Π. Δ. 407/80).

**2009-:** Λέκτορας στο Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δ.Π.Θ. με γνωστικό αντικείμενο «**Θρησκευτικοί και εκπαιδευτικοί θεσμοί των Ελλήνων στην Τουρκία κατά το 19<sup>ο</sup> και 20<sup>ο</sup> αιώνα**» (εκλογή 1 Ιουλίου 2009, Φ.Ε.Κ. 1259/31.12.2010, ορκωμοσία 26 Ιανουαρίου 2011).

### ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

- Θεσμοί θρησκευτικοί-εκπαιδευτικοί
- Ελληνισμός Ανατολικής Θράκης, Ανατολικής Ρωμυλίας, Κωνσταντινούπολης, Ίμβρου, Τενέδου, Μακεδονίας, Πόντου και Μικράς Ασίας
- Ιστορία του Οικουμενικού Πατριαρχείου
- Ιστορία και εκπαίδευση των Τούρκων (19<sup>ος</sup> αιώνας-1924)
- Τουρκική γλώσσα-λογοτεχνία

## **ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ**

**2004-2009:** Διδάσκων της τουρκικής γλώσσας στη Σχολή Βαλκανικών Γλωσσών και Ρωσικής Γλώσσας του Ιδρύματος Μελετών Χερσονήσου του Αίμου (I.M.X.A.).

**2004-:** Διδασκαλία στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

### **2004-2011: Διδάσκων σύμφωνα με το Π. Δ. 407/80**

Τουρκική Γλώσσα V (εξάμηνο Ε')

Τουρκική Γλώσσα VI (εξάμηνο ΣΤ')

Τουρκική Γλώσσα VII (εξάμηνο Ζ')

Τουρκική Γλώσσα VIII (εξάμηνο Η')

Ιστορία Τουρκικής Λογοτεχνίας I (εξάμηνο Ε')

Ιστορία Τουρκικής Λογοτεχνίας II (εξάμηνο ΣΤ')

Διδακτική Μεθοδολογία-πρακτικές ασκήσεις II (εξάμηνο ΣΤ')

Κοινοτική οργάνωση των Ελλήνων κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο (κατ' επιλογήν υποχρεωτικό, εξάμηνο Α')

Κοινοτική, κοινωνική, πνευματική και οικονομική ζωή των Ελλήνων στη σύγχρονη Τουρκία (μετά τη Συνθήκη της Λωζάννης) (κατ' επιλογήν υποχρεωτικό, εξάμηνο Β')

### **2011-: Λέκτορας**

Τουρκική Γλώσσα V (εξάμηνο Ε')

Τουρκική Γλώσσα VI (εξάμηνο ΣΤ')

Τουρκική Γλώσσα VII (εξάμηνο Ζ')

Τουρκική Γλώσσα VIII (εξάμηνο Η')

Κοινοτική οργάνωση των Ελλήνων κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο (κατ' επιλογήν υποχρεωτικό, εξάμηνο Α')

Κοινοτική, κοινωνική, πνευματική και οικονομική ζωή των Ελλήνων στη σύγχρονη Τουρκία (μετά τη Συνθήκη της Λωζάννης) (κατ' επιλογήν υποχρεωτικό, εξάμηνο Β')

### **Διδασκαλία σε άλλα Τμήματα**

**2011-2015:** Το μάθημα **Κοινοτική οργάνωση των Ελλήνων κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο (κατ' επιλογήν υποχρεωτικό)** κατά τα αναφερόμενα ακαδημαϊκά έτη παρακολούθηθηκε και από φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δ.Π.Θ. (συνδιδασκαλία με τους φοιτητές του Τμήματος Γλώσσας Φιλολογίας και Πολιτισμού των Παρευξείνιων Χωρών), ως μάθημα επιλογής του προγράμματος σπουδών του.

**Διδασκαλία στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στο Τμήμα Νομικής του Δ.Π.Θ.**

**2012:** «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης» Β' έτος σπουδών, μάθημα «Η Ν. Α. Ευρώπη κατά το 19<sup>ο</sup> και 20<sup>ο</sup> αιώνα» (Εθνικές, Θρησκευτικές και

Πολιτισμικές Μειονότητες στην Ν.Α. Ευρώπη: Η Ελληνορθόδοξη μειονότητα Κωνσταντινουπόλεως, Ίμβρου και Τενέδου) (ώρες διδασκαλίας 3).

**2013: «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης» Β' έτος σπουδών, μάθημα «Η Ν. Α. Ευρώπη κατά το 19<sup>ο</sup> και 20<sup>ο</sup> αιώνα»** (Εθνικές, Θρησκευτικές και Πολιτισμικές Μειονότητες στην Ν.Α. Ευρώπη: Η Ελληνορθόδοξη μειονότητα Κωνσταντινουπόλεως, Ίμβρου και Τενέδου) (ώρες διδασκαλίας 3).

**2014: «Σπουδές Νοτιοανατολικής Ευρώπης» Α' έτος σπουδών, μάθημα «Η Νοτιοανατολική Ευρώπη στα Χρόνια της Οθωμανικής Εποχής»** (Εμπορικά και πνευματικά κέντρα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης: οι εμπορικοί δρόμοι στην ΝΑ Ευρώπη κατά την Οθωμανοκρατία, οικονομική ανάπτυξη και παιδεία, οι μεγάλες βιβλιοθήκες των χρόνων, η διαχείριση της πληροφορίας και της γνώσης, τα μεγάλα εκδοτικά κέντρα των χρόνων στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, στην Θράκη (Κωνσταντινούπολη), στο Άγιο Όρος και στην Αλβανία, νομική υπόσταση και οικονομική εξέλιξη μιας εκδοτικής επιχείρησης (τεχνικός εξοπλισμός, προσωπικό, διακίνηση του βιβλίου και βιβλιεμπόριο, τιμές), ο τύπος στην ΝΑ Ευρώπη, τουρκικές, ελληνικές και "ευρωπαϊκές" εφημερίδες, η διάχυση του Ελληνισμού στα εμπορικά και πνευματικά κέντρα των χρόνων (Κωνσταντινούπολη, Αδριανούπολη, Φιλιππούπολη, Βελιγράδι, Σέμλινο, Σίμπιου, Μπρασόβ, Βουκουρέστι, Ιάσιο, Βράϊλα, Γαλάτσι, Κωστάντζα) (ώρες διδασκαλίας 3) και Β' έτος μάθημα **«Τέχνες και Γράμματα στην Νοτιοανατολική Ευρώπη»** (Τέχνες και γράμματα στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες και στην "ελληνική χερσόνησο": η περίπτωση της Βλαχίας και Μολδαβίας, η Ελλάδα και οι λαοί της Βαλκανικής, η περίπτωση της Αλβανίας) (ώρες διδασκαλίας 4).

#### **ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΙΔΕΣ**

**1998: Εγκατάσταση προσφύγων στο Κάτω Σχολάρι, 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο. Με θέμα: «Ο ελληνισμός της Μ. Ασίας, του Πόντου, της Ανατολικής Θράκης και η Χαλκιδική 1912-1940»**, Χαλκιδική 6-13 Σεπτεμβρίου 1998, Οργάνωση: Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, Χαλκιδική 2000, σσ. 103-124.

**2002: Ο κανονισμός του Ελληνικού Μαθητικού Μορφωτικού Συλλόγου "Ο Φοίνιξ" της Μεγάλης του Γένους Σχολής, Τέταρτη Επιστημονική Ημερίδα της Εταιρείας Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής με θέμα «Η Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή. Ιστορία και προσφορά**, Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 2002: Οργάνωση Εταιρείας Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής, Αθήνα 2004, σσ. 213-239.

**2004: Πρόσφυγες από την Ανατολική Ρωμυλία στην Αδριανούπολη και στο Δεδέαγατς (Αλεξανδρούπολη) κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα, Επιστημονικό Συνέδριο Μακεδονικός Αγώνας 100 χρόνια από τον θάνατο του Παύλου Μελά. Θεσσαλονίκη, 12-13 Νοεμβρίου 2004. Οργάνωση: Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 2006, σσ. 259-281.**

**2006: Τα εγχειρίδια διδασκαλίας της τουρκικής γλώσσας στη σχολή της Μονής Ταξιαρχών Καισαρείας (αρχές 20ού αιώνα).** Θ' Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας με θέμα «Ο Ελληνισμός της Μικρασίας-Χριστιανικοί χρόνοι 19ος-20ος αι.», Θεσσαλονίκη, 1-2 Δεκεμβρίου 2006. Οργάνωση: Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (υπό έκδοση στο περιοδικό *Ορθοδοξία* του Οικουμενικού Πατριαρχείου).

**2012: Σφραγίδες προσφυγικών σωματείων και συλλόγων της Θεσσαλονίκης (1914-1927),** Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα «90 χρόνια ξεριζωμού. Θεσσαλονίκη η μητέρα των προσφύγων», Θεσσαλονίκη, 12-13 Οκτωβρίου 2012. Οργάνωση: Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με την Ιωνική Εστία Σύλλογος Σμυρναίων Μικρασιατών Θεσσαλονίκης που πραγματοποιήθηκε στη Θεολογική Σχολή. Φιλοξενείται σε ηλεκτρονική μορφή στο δικτυακό τόπο <[www.ionikiestia.gr/sinedrio/3.pdf](http://www.ionikiestia.gr/sinedrio/3.pdf)>, σσ. 24 (υπό έκδοση και στο περιοδικό *Ορθοδοξία* του Οικουμενικού Πατριαρχείου).

**2013: Ζητήματα των ελληνορθόδοξων κοινοτήτων της Κωνσταντινουπόλεως από τη Συνθήκη της Λωζάννης και εντεύθεν: Η περίπτωση της απαλλοτρίωσης και κατεδάφισης τμήματος του Ναού Αγίου Γεωργίου Μακροχωρίου Κωνσταντινουπόλεως,** Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα «Μνημειακό απόθεμα στη Μικρά Ασία (Μονές, ναοί, εκπαιδευτήρια, οικισμοί κ.ά.)», Θεσσαλονίκη, 7-8 Ιουνίου 2013. Οργάνωση: Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ. σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδος (υπό έκδοση στο περιοδικό *Ορθοδοξία* του Οικουμενικού Πατριαρχείου).

**2014: Η εκπαιδευτική κατάσταση στα χωριά της περιοχής Λίμνης Δέρκων: Σύμφωνα με το υπόμνημα της Φιλεκπαιδευτικής Αδελφότητας Μακροχωρίου «Κοραής» Κωνσταντινουπόλεως (1912),** Επιστημονική Διημερίδα με θέμα «Θράκη: Χώρος, Κοινωνία, Οικονομία, Ιστορία, Πολιτισμοί (20<sup>ος</sup>-αρχές 21<sup>ου</sup> αιώνα)», Κομοτηνή, 17-18 Ιανουαρίου 2014. Οργάνωση: Σύλλογος Φοιτητών Κωνσταντίνος ΙΑ' Παλαιολόγος σε συνεργασία με το Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

**2014: Ανέκδοτη Αλληλογραφία των μητροπολιτών Αμασείας Γερμανού Καραβαγγέλη και Δέρκων Καλλίνικου Φωτιάδη (1909-1912),** Επιστημονική Ημερίδα με θέμα «Όψεις της ιστορίας και της λαογραφίας του Ποντιακού Ελληνισμού: Διαχρονική θεώρηση», Κομοτηνή, 29 Μαΐου 2014. Οργάνωση: Σύλλογος Ποντίων Φοιτητών Κομοτηνής σε συνεργασία με το Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

**2014: Η εκπαιδευτική κατάσταση της κοινότητας Κεφελίκιοϊ,** Εσπερίδα με θέμα «Ο πατριάρχης Σαμουήλ Χατζερής και η ελληνική παιδεία εις την Πόλιν

(18<sup>ος</sup>-20<sup>ος</sup> αι.)», Κωνσταντινούπολη, 7 Ιουνίου 2014. Οργάνωση: Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη και της κοινότητας Νεοχωρίου.

**2014: Ανέκδοτα οικογενειακά έγγραφα Μουσουλμάνων (Τούρκων) της Κρήτης (αρχές του 20<sup>ού</sup> αιώνα), 1<sup>ο</sup> Διεθνές Εθνομουσικολογικό Συνέδριο με θέμα «Η αστική μουσική στην Κρήτη από την Κρητική πολιτεία μέχρι την ανταλλαγή των πληθυσμών και η σχέση των δύο κοινοτήτων», Ηράκλειο Κρήτης, 3-5 Οκτωβρίου 2014. Οργάνωση: Θύραθεν Μουσείο Παραδοσιακών Οργάνων.**

## **ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ**

### **Μεταπτυχιακή εργασία**

**1997: Η Μητρόπολη Μυριοφύτου και Περιστάσεως από τα τέλη του 19<sup>ου</sup> αιώνα έως το 1924** (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας), Θεσσαλονίκη 1996, σσ. 288.

### **Διδακτορική διατριβή**

**1998: Η Ιερά Μητρόπολις Μετρών και Αθύρων-Εκκλησιαστική εκπαιδευτική και κοινωνική δραστηριότητα επί τη βάσει ανεκδότων κωδίκων (μέσα 18<sup>ου</sup> αιώνα-1927)** (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας), Θεσσαλονίκη 1998, σσ. 379.

### **Βιβλία**

**2007: Η Μητρόπολη Μετρών και Αθύρων**, έκδ. Ιεράς Μητρόπολις Δέρκων-Εκδοτικός Οίκος Αντ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2007, σσ. 487.

**2008: Ο Ελληνισμός της Αδριανούπολης από τα τέλη του 19<sup>ου</sup> έως τις αρχές του 20<sup>ού</sup> αιώνα. Κανονισμοί – καταστατικά – λογοδοσίες - επίσημα έγγραφα**, εκδ. Οίκος Αντ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2008, σσ. 662.

**2011: Μελέτες ιστορικές για την Ανατολική Θράκη και τη Μακεδονία κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο**, εκδ. Οίκος Αντ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2011, σσ. 894.

**2012: Κωνσταντινοπολίτικα ανάλεκτα**, εκδ. Οίκος Αντ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2012, σσ. 520.

**2013: Ο καθηγητής της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης Βασίλειος Θ. Σταυρίδης. Μια ιστορική και πνευματική προσωπικότητα της Κωνσταντινούπολης**, εκδ. Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2013, σσ. 270.

**2015:** Η ιστορία του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Μακροχωρίου Κωνσταντινουπόλεως, εκδ. Οίκος Αντ. Σταμούλη (υπό έκδοση).

**2015:** Η Κοινότητα Κεφελίκιοϊ της Μητροπόλεως Δέρκων (υπό έκδοση).

### **Λεξικό**

**2007:** Χρηστικό Λεξικό Τουρκικών Εκφράσεων με παραδείγματα, εκδ. Οίκος Αντ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2007, σσ. 279.

### **Άρθρα**

#### **Σε επιστημονικά περιοδικά**

**1998:** Τα τουρκικά σχολεία στο σαντζάκι Θεσσαλονίκης κατά το σχολικό έτος 1910-1911, *Μακεδονικά* 31 (1997-1998) 345-390.

**1998:** Σφραγίδες της επαρχίας Μετρών και Αθύρων, *Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης* 5 (1998) 295-305.

**1998:** Η Ελληνική Ιερατική Αδελφότητα Αδριανουπόλεως, *Βαλκανικά Σύμμεικτα*, 10 (1998) 118-135.

**1999:** Το Πετροχώρι (Τσακήλι) της Ανατολικής Θράκης και ο ανέκδοτος κώδικας της κοινότητας, *Ορθοδοξία* 6 (1999) 449-501.

**2000:** Προσφυγικές εγκαταστάσεις στο Κιλκίς και την περιφέρειά του *Μακεδονικά* 32 (1999-2000) 219-291.

**2000:** Οι τουρκικές συνοικίες-χωριά και ο τουρκικός πληθυσμός της υποδιοίκησης Λαγκαδά κατά το έτος 1914, *Μακεδονικά* 32 (1999-2000) 515-521.

**2000:** Η πυρκαϊά της Αδριανουπόλεως της 20ής Αυγούστου 1905 και η μέριμνα της μητροπόλεως Αδριανουπόλεως για τον Ελληνισμό της πόλεως με βάση ανέκδοτο αρχειακό υλικό, *Βαλκανικά Σύμμεικτα* 11 (1999-2000) 247-298.

**2000:** Η πάλαι ποτέ διαλάμψασα επισκοπή Θεοδωρουπόλεως. Οι Επίσκοποι και οι Μητροπολίτες, *Γρηγόριος ο Παλαμάς* 83 (2000) 811-834.

**2000:** Τρεις κανονισμοί της ελληνορθόδοξης κοινότητας Αδριανουπόλεως, *Η καθ' ημάς Ανατολή* 5 (2000) 179-215.

**2001:** Τρεις ανέκδοτες διαθήκες της κοινότητας Καλλικράτειας, *Περί Θράκης* 1 (2001) 175-192.

**2001: Δύο έγγραφα (πωλητήριο-εξοφλητικό) από το Σκοπό της Ανατολικής Θράκης, *Περί Θράκης* 1 (2001) 215-220.**

**2001: Το Μηλίό της Ανατολικής Θράκης, *Ανθηφόρος Μητροπολίτου Δέρκων Κωνσταντίνου. Πεντηκονταετία προσφοράς στην Εκκλησία 1950-2000*, Αθήνα 2001, σσ. 51-83.**

**2002: Τα τουρκικά σχολεία των Καϊλαρίων (Πτολεμαΐδας) και της περιφέρειάς τους κατά το σχολικό έτος 1913-1914, *Μακεδονικά* 33 (2001-2002) 255-278.**

**2002: Ανέκδοτο πωλητήριο έγγραφο της κοινότητας Βογδάντσας (Γευγελή), *Μακεδονικά* 33 (2001-2002) 327-331.**

**2002: Σφραγίδες της επαρχίας Μυριοφύτου και Περιστάσεως, *Επιστημονική Επετηρίδα της Θεολογικής Σχολής του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης* 8 (2002) 259-283.**

**2002: Πατριαρχική εγκύκλιος του Ιωακείμ Γ' προς τον μητροπολίτη Καισαρείας Γερβάσιο. Περί εκκλησιαστικών δικαίων και προνομίων, (στα πρακτικά του Α' Πανελλήνιου Επιστημονικού Συνεδρίου: *Καππαδοκία· Ιστορία, Θεολογία, Παιδεία, Πολιτισμός*), *Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας*, Θεσσαλονίκη 2002, σσ. 305-324.**

**2003: Τρεις κανονισμοί των εκπαιδευτηρίων της κοινότητας Βουγιούκδερε, *Περί Θράκης* 3 (2003) 249-270.**

**2004: Ανέκδοτα έγγραφα από τη Δράμα, *Μακεδονικά* 34 (2003-2004) 414-419.**

**2004: Τα Ελληνικά σχολεία στο βιλαέτι Αδριανουπόλεως κατά το σχολικό έτος 1904-1905, *Δελτίο της Εταιρείας Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής* 1 (2004) 125-185.**

**2005: Ανέκδοτα έγγραφα περί του νοσοκομείου "Ζωοδόχου Πηγής" Ιλδριμίου Αδριανουπόλεως, *Ορθοδοξία* 12 (2005) 645-664.**

**2008: Ανέκδοτο συνταγμάτιο του Οικουμενικού Πατριαρχείου του έτους 1829, *Αλεξανδρινός Αμνητός. Αφιέρωμα στη μνήμη του Ι.Μ. Χατζηφώτη*, τόμ. Α', Αθήνα 2008, σσ. 75-90.**

**2008: Το αρχείο των εκπαιδευτηρίων Αγλαΐας Σχινά, *Μακεδονικά* 34 (2008) 219-269.**

**2010: Ανέκδοτα έγγραφα αναφερόμενα σε πρόταση εκλογής ως βοηθού επισκόπου του πρωτοσυγκέλλου της μητροπόλεως Δέρκων Πολυκάρπου Δημητριάδη, μετέπειτα Μητροπολίτου Μύρων (1927-1936) και Προύσης (1936-1953), *Εύπλοια. Εόρτιος τόμος για την δεκαετηρίδα του τμήματος***

Γλώσσας, Φιλολογίας και πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών, Θεσσαλονίκη 2010, σσ. 31-54.

**2011: Ανέκδοτο κατάστιχο εξόδων της ανοικοδόμησης του Παρθεναγωγείου Μετρών (1875), Τουρκολογικά. Μελέτες αφιερωμένες στον Αναστάσιο Ιορδάνογλου, Θεσσαλονίκη 2011, σσ. 201-230.**

**Υπό έκδοση: Το αρχείο του Γεωργίου Παπαηλιάκη (στο περιοδικό Μακεδονικά).**

**Υπό έκδοση: Εφημερίδες Αποκείμενες στη Βιβλιοθήκη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών (1873-1973) (στο περιοδικό Μακεδονικά).**

**Υπό έκδοση: Αντιπρόσωποι της μητροπόλεως Δέρκων στις πατριαρχικές εκλογές (1867-1921) (στον Τιμητικό Τόμο Μάρθας Πύλια του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης).**

#### **Άρθρα στον ημερήσιο/μηνιαίο τύπο-δικτυακό τόπο**

**2000: Ο Σεβ. Μετρών και Αθύρων κ. Θεόκλητος στη Γέφυρα, Επαγγελία Ιούνιος-Ιούλιος, Αύγουστος, Σεπτέμβριος 2000.**

**2000: Η επίσκεψη του μητροπολίτου Μετρών και Αθύρων κ. Θεόκλητου στη Γέφυρα Θεσσαλονίκης, Ο Πολίτης (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Σεπτέμβριος 2000, αριθ. φ. 401, σσ. 5, 20.**

**2001: Η αείμνηστη πρεσβυτέρα Βασιλική Παλαιολόγου (1919-2000), Ο Πολίτης (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Φεβρουάριος 2001, αριθ. φ. 406, σσ. 10, 31.**

**2001: Πενήντα χρόνια ιερατικής διακονίας του Μητροπολίτου Δέρκων κ. Κωνσταντίνου (1950-2000), Ο Πολίτης (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Απρίλιος 2001, αριθ. φ. 408, σσ. 4, 31.**

**2001: Ανέκδοτη επιστολή διαμαρτυρίας του Πενταλόφου, Επαγγελία Δεκέμβριος 2001, αριθ. φ. 102, σ. 4.**

**2002: Η Κοινότητα του Αγίου Στεφάνου και το έθιμο της προσφοράς θυσιών (κουρμπανιών), Ο Πολίτης (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Φεβρουάριος 2002, αριθ. φ. 418, σ. 21.**

**2002: Ο Σύνδεσμος των εν Αθήναις Μεγαλοσχολιτών τίμησε τον Σεβ. Μητροπολίτη Δέρκων κ. Κωνσταντίνο για τη συμπλήρωση πενήντα χρόνων της κληρικής διακονίας του (1950-2000), Ηχώ (Κωνσταντινούπολη), 7 Φεβρουαρίου 2002, αριθ. φ. 5618, σσ. 1, 7.**

**2002: Εκδήλωση προς τιμή του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη Δέρκων κ. Κωνσταντίνου, Ο Πολίτης (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Μάρτιος 2002,**

αριθ. φ. 419, σ. 24.

**2002: Ο καθαγιασμός του Αγίου Μύρου στο Φανάρι, *Ηχώ*** (Κωνσταντινούπολη) 1 Μαΐου 2002 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Ιούλιος 2002, αριθ. φ. 423, σ. 10.

**2002: Εκδρομή των τελειοφοίτων του Α' Γυμνασίου Θηλέων Θεσσαλονίκης στην Αδριανούπολη κατά το έτος 1952, *Ο Πολίτης*** (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Ιούνιος 2002, αριθ. φ. 422, σ. 10.

**2002: Η μονή Εικοσιφοίνισσας Παγγαίου. Προπύργιο της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού στην Ανατολική Μακεδονία, *Ο Πολίτης*** (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Σεπτέμβριος 2002, αριθ. φ. 425, σ. 19.

**2003: Η επίσκεψη του Τζελάλ Μπαγιάρ στην Ελλάδα και η Ελληνοτουρκική φιλία (1952), *Ο Πολίτης*** (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Δεκέμβριος 2003, αριθ. φ. 429, σ. 20-21, 22.

**2003: Το Δωδεκαήμερο στην Ιερά Μητρόπολη Δέρκων, *Ηχώ*** (Κωνσταντινούπολη), 20 Ιανουαρίου 2003, αριθ. φ. 5877, σσ. 1-2, *Απογευματινή* (Κωνσταντινούπολη), 22 Ιανουαρίου 2003, αριθ. φ. 7630, σ. 3 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Μάρτιος 2003, αριθ. φ. 431, σ. 4.

**2003: Το Χάσκιοϊ, *Ο Πολίτης*** (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Ιούλιος 2003, αριθ. φ. 435, σσ. 27- 28.

**2004: Το Μπεμπέκι, *Ο Πολίτης*** (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Απρίλιος 2004, αριθ. φ. 444, σσ. 13, 23.

**2004: Το σημειωματάριο ενός Μεγαλοσכולίτη, *Παλμός των Κωνσταντινουπολιτών***, Μάιος-Ιούνιος 2004, αριθ. φ. 105, σσ. 11-12.

**2005: Σταυράκης Αριστάρχης. Μέγας Λογοθέτης του Οικουμενικού Πατριαρχείου και ισόβιος γερουσιαστής της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, *Ο Πολίτης*** (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Φεβρουάριος 2005, αριθ. φ. 454, σ. 27, Μάρτιος 2005, αριθ. φ. 455, σ. 14.

**2005: Στιγμιότυπα από τη ζωή της Πόλης με αφορμή τη φωτογραφία της Κλεονίκης μιας άγνωστης αρχόντισσας, *Παλμός των Κωνσταντινουπολιτών***, Ιούλιος-Αύγουστος 2005, αριθ. φ. 112, σσ. 8-9.

**2009: Η κατάδυση του Τιμίου Σταυρού στον Άγιο Στέφανο, *Ο Πολίτης*** (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Φεβρουάριος 2009, αριθ. φ. 502, σ. 7.

**2010: Εορτασμός εκατονπεντηκοντετηρίδος του Ιερού Ναού Αγίας Παρασκευής Θεραπειών, *Ο Πολίτης*** (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Οκτώβριος 2010, αριθ. φ. 522, σσ. 11, 25.

**2010: Η Μητρόπολη Δέρκων στο διαδίκτυο, *Ο Πολίτης***

(Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Δεκέμβριος 2010, αριθ. φ. 525, σσ. 27-28.

**2011: Η κατάδυση του Τιμίου Σταυρού στο Μεσαχώρι (Ορτάκιοϊ) του Βοσπόρου, *Ο Πολίτης*** (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Φεβρουάριος 2011, αριθ. φ. 526, σ. 3.

**2011: Η εορτή του Αγ. Ιωάννου του Προδόμου στο Γενή Μαχαλέ Βοσπόρου, *Ο Πολίτης*** (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Φεβρουάριος 2011, αριθ. φ. 526, σ. 3.

**2011: Εορτασμός εκατονπεντηκοντετηρίδος του Ιερού Ναού Αγίας Παρασκευής Θεραπειών, *Ηχώ*** (Κωνσταντινούπολη) 18 Μαΐου 2011, αριθ. φ. 7920, σσ. 5-6 και *Απογευματινή* (Κωνσταντινούπολη) 20 Μαΐου 2011, αριθ. φ. 9902, σσ. 1, 3.

**2011: Μία ιστορική αρχιερατική φυλλάδα του 1820, *Ηχώ*** 30 Ιουνίου 2011, αριθ. φ. 7948, σσ. 5-6 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Αύγουστος 2011, αριθ. φ. 532, σσ. 27-28.

**2011: Η ενθρόνιση του Μητροπολίτου Γέροντος Δέρκων Απόστολου, *Ηχώ*** 11 Οκτωβρίου 2011, αριθ. φ. 8016, σσ. 2, 5 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Νοέμβριος 2011, αριθ. φ. 535, σσ. 3, 28.

**2012: Η Μεγάλη Εβδομάδα στη Μητρόπολη Δέρκων, *Απογευματινή*** (Κωνσταντινούπολη) 19 Απριλίου 2012, αριθ. φ. 10128, σ. 3 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Μάιος 2012, αριθ. φ. 541, σ. 5.

**2012: Ιερός Ναός Αγίας Παρασκευής Βουγιούκδερε, *Ηχώ*** (Κωνσταντινούπολη) 27 Ιουλίου 2012, αριθ. φ. 8207, σ. 3.

**2012: Η ενθρόνιση του νέου ηγουμένου της Ι. Βασιλικής Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Βλατάδων Θεσσαλονίκης, *Ηχώ*** (Κωνσταντινούπολη) 17 Σεπτεμβρίου 2012, αριθ. φ. 8233, σσ. 2, 4 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Οκτώβριος 2012, αριθ. φ. 546, σ. 8.

**2013: Η κατάδυση του Τιμίου Σταυρού στο Νεοχώρι του Βοσπόρου, *Ηχώ*** (Κωνσταντινούπολη) 8 Ιανουαρίου 2013, αριθ. φ. 8295, σσ. 1, 3 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Φεβρουάριος 2013, αριθ. φ. 550, σ. 3.

**2013: Η εορτή του Αγίου Γεωργίου στην Κοινότητα Μακροχωρίου, *Ηχώ*** (Κωνσταντινούπολη) 9 Μαΐου 2013, αριθ. φ. 8378, σ. 3, *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Ιούνιος 2013, αριθ. φ. 554, σ. 10 και <http://imderkon.org/derkon>

**2013: Χειροτονία του ιερέως Αντωνίου Καρατζίκου στον ναό της Αγίας Παρασκευής Βουγιούκδερε, *Ηχώ***, (Κωνσταντινούπολη) 20 Μαΐου 2013, αριθ. φ. 8385, σ. 4. και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Ιούνιος 2013, αριθ. φ. 556, σ. 17. Φιλοξενείται σε ηλεκτρονική μορφή στο δικτυακό τόπο <http://www.ihotispolis.com> και <http://imderkon.org/derkon>

**2013:** Η εορτή της Αγίας Κυριακής στα Θεραπεία, *Ηχώ* (Κωνσταντινούπολη) 8 Ιουλίου 2013, αριθ. φ. 8419, σ. 3 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Ιούλιος 2013, αριθ. φ. 556, σ. 4. Φιλοξενείται σε ηλεκτρονική μορφή στο δικτυακό τόπο <http://imderkon.org/derkon>

**2014:** Η εορτή αγίου Ιωάννου του Προδρομου στο Γενή Μαχέλε Άνω Βοσπόρου, *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Οκτώβριος 2014, αριθ. φ. 570, σ. 3 Φιλοξενείται σε ηλεκτρονική μορφή στο δικτυακό τόπο <http://imderkon.org/derkon>

**2014:** Αναγόρευση του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου σε Επίτιμο Διδάκτορα του Τμήματος Γλώσσας Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δημοκρίτου Πανεπιστημίου Θράκης, *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Νοέμβριος 2014, αριθ. φ. 571.

### **Βιβλιοπαρουσιάσεις**

**2001:** Βασίλειος Σταυρίδης, *Η Ιερά Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Μία συνοπτική θεώρησης*, Θεσσαλονίκη 1994, σσ. 101, *Ορθοδοξία* 8 (2001) 541-544.

**2002:** Βασίλειος Σταυρίδης, *Οικουμενικών Πατριαρχείων Ιερά Μητρόπολις Χαλκηδόνος. Ο Ιερός Καθεδρικός Ναός της Αγίας Τριάδος Χαλκηδόνος 1900-2000*, Χαλκηδών 2000, σσ. 61, *Ορθοδοξία* 9 (2002) 165-167.

**2002:** Oral Onur, *Edirne kadıları* [Οι ιεροδικαστές της Αδριανούπολης], İstanbul 1999, σσ. 156+4 σελίδες φωτογραφίες, *Περί Θράκης* 2 (2002) 309-311.

**2003:** Ο Ιερός Ναός της Αγίας Τριάδος Σταυροδρομίου, εκδ. Φανάριον, Αθήνα 2003, σσ. 30, *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Ιούλιος 2003, αριθ. φ. 435, σ. 9.

**2003:** Νοσοκομείον Βαλουκλή, εκδ. Φανάριον, Αθήνα 2003, σσ. 47, *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Ιούλιος 2003, αριθ. φ. 435, σ. 9.

**2003:** *Edirne: serhattaki paytaht* [Αδριανούπολη: μεθοριακή πρωτεύουσα], İstanbul 1998, σσ. 656, *Περί Θράκης* 3 (2003) 311-315.

**2003:** Müfide Pekin-Çimen Turan, *Mübadele Bibliyografyası. Lozan nüfus mübadelesi ile ilgili yayınlar ve yayımlanmamış çalışmalar* [Βιβλιογραφία της ανταλλαγής των πληθυσμών. Εκδομένες και ανέκδοτες μελέτες σχετικές με την ανταλλαγή των πληθυσμών της συνθήκης της Λωζάννης], έκδ. Lozan Mübadilleri Vakfı, İstanbul 2002, σσ. 207, *Μακεδονικά* 34 (2002-2003) 434-453.

**2004:** Βασίλειος Σταυρίδης, *Επισκοπικοί κατάλογοι κατά τους κώδικας των υπομνημάτων του Αρχιεπισκοπικού του Οικουμενικού*

**Πατριαρχείου**, έκδ. β', της Ιεράς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως, Αλεξανδρούπολη 2000, σσ. 468, *Γρηγόριος ο Παλαμάς* 87 (2004) 122-125.

**2004: Βασίλειος Σταυρίδης, Άγιοι αρχιεπίσκοποι και πατριάρχαι Κωνσταντινουπόλεως. Το προσκύνημα των οφφικιάλων**, Αθήναι 2000, σσ. 200, *Ορθοδοξία* 11 (2004) 158-162.

**2004: Ανθηφόρος Μητροπολίτου Δέρκων Κωνσταντίνου. Πεντηκονταετία προσφοράς στην Εκκλησία 1950-2000**, Αθήνα 2001, σσ. 576, *Ορθοδοξία*, 11 (2004) 162-169.

**2004: Γέφυρα, Λεύκωμα, έκδ. Πολιτιστική Γέφυρα**, Γέφυρα 2004, σσ. 298, *Γρηγόριος ο Παλαμάς* 87 (2004) 698-702.

**2004: Βασίλειος Σταυρίδης, Ιστορία του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Βιβλιογραφία του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κ' αιών**, τόμ. Β', έκδ. Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2004, σσ. 264, *Θεολογία* 75 (2004) 771-772.

**2004: Çelik Gülersoy, Büyükaada Yetimhanesi** [Το Ορφανοτροφείο της Πριγκήπου], İstanbul 2001, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yayını, σσ. 36. *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Μάρτιος 2004, αριθ. φ. 443, σ. 5.

**2004: Orhan Türker, Nihori'den Yeniköy'e. Bir Boğazici Köyünün Hikayesi** [Από το Νιχώρι στο Γενίκιοϊ. Η ιστορία ενός χωριού του Βοσπόρου], İstanbul 2004, σσ. 88, *Γρηγόριος ο Παλαμάς* 87 (2004) 695-698 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Σεπτέμβριος 2004, αριθ. φ. 449, σ. 22.

**2004: Fahrettin Çiloğlu, Kurtuluş savaşı sözlüğü** [Λεξικό της Μικρασιατικής Εκστρατείας], έκδ β' Livane, İstanbul 2004, σσ. 374, *Ορθοδοξία* 11 (2004) 986-987.

**2004: Özlem Ağırgan, Dünden bugüne Edirne isimler sözlüğü** [Λεξικό προσωπικοτήτων της Αδριανούπολης], έκδ. Özlem Kitabevi, Edirne 2004, σσ. 256, *Ορθοδοξία* 11 (2004) 987-988.

**2005: Μαρία Δημάση-Αχμέτ Νιζάμ, Το κοινό λεξιλόγιο της ελληνικής και της τουρκικής γλώσσας. Κοινές ελληνικές και τουρκικές λέξεις στη σύγχρονη ζωή των δύο λαών**, έκδ. Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2004, σσ. 277+1, *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Νοέμβριος 2005, αριθ. φ. 463, σ. 11, *Ορθοδοξία* 12 (2005) 143-145.

**2005: Βασίλειος Σταυρίδης, Οι Οικουμενικοί Πατριάρχαι, 1860 σήμερα. Ιστορία και κείμενα**, β' έκδοσις, έκδ. Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2004, σσ. 1207, *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Δεκέμβριος 2005, αριθ. φ. 464, σσ. 11, 28, *Ορθοδοξία* 12 (2005) 139-142.

**2005: İhsan Işık, Türkiye yazarlar Ansiklopedisi** [Εγκυκλοπαίδεια των τούρκων συγγραφέων], τόμ. 1-3, Ankara 32004, Elvan Yayınları, σσ. 2221+4

Ορθοδοξία 12 (2005) 145-147 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Μάιος 2006, αριθ. φ. 469, σ. 11.

**2006: Βασίλειος Σταυρίδης, Αι εις την Πόλιν χριστιανικάι εκκλησίαι, ομολογίαι, κοινότητες και παροικίαι**, έκδ. Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2005, σσ. 312, *Ο Πολίτης* Φεβρουάριος 2006, αριθ. φ. 466, σ. 11.

**2006: Αστέριος Καραμπατάκης, Το αρχείο της Επισκοπής Αρδαμερίου**, Θεσσαλονίκη 2003, σσ. 175, *Μακεδονικά* 35 (2005-2006) 308-310.

**2006: Γιάννης Τοπτσόγλου, Φιλική Τουρκική Γραμματική. Οι δομές της σημερινής Τουρκικής με γλώσσα απλή και κατανοητή**, εκδ. Τσουκάτου, Αθήνα 2005, σσ. 171 *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Ιούλιος 2006, αριθ. φ. 471 και υπό έκδοση στο περιοδικό του Οικουμενικού Πατριαρχείου *Ορθοδοξία*.

**2006: Αναστάσιος Ιορδάνογλου, Μαθαίνω Τουρκικά Türkçe Öğreniyorum I-II**, εκδ. Οίκος Αντ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη 2003, 2006, σσ. 1119, *Βυζαντινός Δόμος* 16 (2007-2008) 520-526 και *Ορθοδοξία* 14 (2007) 428-435.

**2008: Στρατής Ταρίνας, Ο Ελληνικός Τύπος της Πόλης. Α' Μέρος-Εφημερίδες**, εκδόσεις *Ηχώ*, Πόλη 2007, σσ. 283 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Απρίλιος 2008, αριθ. φ. 432, σ. 13 και (υπό έκδοση στο περιοδικό *Ορθοδοξία* του Οικουμενικού Πατριαρχείου).

**2011: Βασίλειος Σταυρίδης, Δημοσιεύματα. Μία εξηκονταετία (1951-2010)**, εκδ. Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2011, σσ. 224 *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Ιούλιος 2011, αριθ. φ. 531, σ. 11 και (υπό έκδοση στο περιοδικό *Ορθοδοξία* του Οικουμενικού Πατριαρχείου).

**2012: Βασίλειος Σταυρίδης, Οικουμενικών Πατριαρχείων. Η Ιερά Μητρόπολις Πριγκηποννήσων**, τόμ. Γ', έκδ. Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2012, σσ. 638 *Ηχώ* (Κωνσταντινούπολη) 17 Ιουλίου 2012, αριθ. φ. 8201, σσ. 2,4 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Αύγουστος 2012, αριθ. φ. 544, σ. 11 και (υπό έκδοση στο περιοδικό *Ορθοδοξία* του Οικουμενικού Πατριαρχείου).

### **Νεκρολογίες**

**2002: Οικονόμος Βασίλειος Γρηγοριάδης (1940-2002)**, *Ηχώ* (Κωνσταντινούπολη) 10 Δεκεμβρίου 2002, αριθ. φ. 5850, σσ. 1-2, *Απογευματινή* (Κωνσταντινούπολη) 12 Δεκεμβρίου 2002, αριθ. φ. 7604, σ. 3 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα), Μάρτιος 2003, αριθ. φ. 431, σ. 9.

**2003: Μητροπολίτης Κολωνείας Γαβριήλ (1919-2003)**, *Ηχώ* (Κωνσταντινούπολη) 1 Ιανουαρίου 2004, αριθ. φ. 6114, σσ. 1, 7 και *Ο Πολίτης* Μάρτιος 2004, αριθ. φ. 442, σ. 10.

**2004: Μητροπολίτης Μετρών και Αθύρων Θεόκλητος (1939-2004),** *Ηχώ* (Κωνσταντινούπολη) 26 Απριλίου 2004, *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Ιούνιος 2004, αριθ. φ. 446, σ. 10, *Επαγγελία* (Ι. Μ. Γουμενίσσης) Απρίλιος 2004, αριθ. φ. 127, σ. 6 και *Παλμός των Κωνσταντινουπολιτών*, Μάιος-Ιούνιος 2004, αριθ. φ. 105, σ. 10.

**-Πένθη - Τεσσαρακονθήμερο Αρχιερατικό Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του Μητροπολίτου Μετρών και Αθύρων κυρού Θεοκλήτου στη Γέφυρα Θεσσαλονίκης,** *Ηχώ* (Κωνσταντινούπολη) 8 Ιουνίου 2004, αριθ. φ. 6219, σ. 8.

**2006: Σύγκελλος Νικόλαος Παλαιολόγος (1923-2006),** *Ηχώ* (Κωνσταντινούπολη) 28 Μαρτίου 2006, *Ο Πολίτης* Μάιος 2006, αριθ. φ. 469, σ. 11 και *Ίμβρος*, ΑΑπρίλιος-ΜΜάιος-Ιούνιος 2006, αριθ. τεύχ. 82, σσ. 31-31.

**2006: Μητροπολίτης Γέρων Εφέσου Χρυσόστομος (1921-2006),** *Ηχώ* (Κωνσταντινούπολης) 30 Νοεμβρίου 2006, αριθ. φ. 6803, σ. 8 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Δεκέμβριος 2006, αριθ. φ. 476, σ. 27.

**2007: Μητροπολίτης Γέρων Ηρακλείας Φώτιος,** *Ηχώ* (Κωνσταντινούπολη) 6 Αυγούστου 2007, αριθ. φ. 6992, σ. 8 και *Ο Πολίτης* (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Σεπτέμβριος 2007, αριθ. φ. 485, σ. 27.

### **Λήμματα σε εγκυκλοπαίδεια**

- **Αθανάσιος Ιβηρίτης, προηγούμενος, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 1 σ. 320
- **Αγαθάγγελος Ιβηρίτης, προηγούμενος, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 1 σ. 53.
- **Αγάθων Παντοκρατορηνός, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 1 σ. 66.
- **Αθανάσιος Νικολαΐδης, μητροπολίτης Σισανίου και Σιατίστης, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 1 σ. 308.
- **Αθανάσιος Βροντόλαλος, πρωτοσύγκελλος μητροπόλεως Δέρκων, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 1 σ. 320.
- **Αθύρων (Αθύρα), επισκοπή, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 1 σ. 395.
- **Αμβρόσιος Ιβηρίτης, ηγούμενος μετοχίου Ιβήρων Μόσχας, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια**, τόμ. 2 σ. 258.
- **Αναστασιάδης Φώτιος, μέγας ευεργέτης της κοινότητας Μετρών, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 2 σ. 396.
- **Άνθιμος, επίσκοπος Θεοδωρουπόλεως, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 2 σσ. 477-478.

- **Άνθιμος Σαράκογλου, επίσκοπος Μετρών και Αθύρων, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 2 σ. 478.
- **Αριστάρχης, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 3 σσ. 260-261.
- **Βενέδικτος Αδαμαντίδης, μητροπολίτης Προικοννήσου, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 4 σ. 111.
- **Βησσαρίων, μητροπολίτης Δυρραχίου, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 4 σ. 179.
- **Γεννάδιος Σχολάριος, επίσκοπος Χαριουπόλεως, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 5 σ. 69.
- **Γεννάδιος Λυμούρης, μητροπολίτης Σασίμων, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 5 σσ. 71-72.
- **Γερμανός Αθανασιάδης, μητροπολίτης Θεοδωρουπόλεως, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 5 σ. 122.
- **Γερμανός, μητροπολίτης Τρανουπόλεως, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 5 σ. 122.
- **Γρηγόριος Παπαδόπουλος, επίσκοπος Μετρών και Αθύρων, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 5 σ. 435.
- **Γρηγόριος Αγαθόβουλος, αρχιμανδρίτης, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 5 σ. 441.
- **Δημήτριος, μητροπολίτης Σεβαστείας, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 6 σ. 98.
- **Διονύσιος, μητροπολίτης Γάνου και Χώρας, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 6 σ. 245.
- **Διονύσιος, μητροπολίτης Ρασκοπρεσρένης, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 6 σ. 246.
- **Διονύσιος, επίσκοπος Συνάδων, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 6 σ. 253.
- **Διονύσιος Παϊκόπουλος, ηγούμενος μονής Γεωργίου Πριγκήπου, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 6 σ. 265.
- **Δοσίθεος Λαμπαδάριος, επίσκοπος Μετρών και Αθύρων, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 6 σ. 324.
- **Ειρηναίος, μητροπολίτης Μυριοφύτου και Περιστάσεως, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 6 σ. 463.
- **Ελπιδοφόρος Λαμπρυνιάδης, μητροπολίτης Προύσης, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 7 σ. 80.
- **Ευάγγελος Γαλάνης, μητροπολίτης Πέργης, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** τόμ. 7 σσ. 318-319.

- **Ζαρίφης Γεώργιος**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* τόμ. 7 σ. 449.
- **Θεοδωρουπόλεως, επισκοπή, μητρόπολη**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* τόμ. 8 σσ. 165-166.
- **Θεόκλητος Ρόκας, μητροπολίτης Μετρών και Αθύρων**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* τόμ. 8 σ. 170.
- **Θεόληπτος Φενερλής, μητροπολίτης Ικονίου**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* τόμ. 8 σ. 175.
- **Ιάκωβος Σωφρονιάδης, μητροπολίτης Πριγκηποννήσων**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* τόμ. 8 σσ. 410-411.
- **Ιωακείμ Λάμπης, επίσκοπος Μετρών και Αθύρων**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* τόμ. 9 σ. 145.
- **Ιωακείμ Νεραντζούλης, μητροπολίτης Νικομηδείας**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* τόμ. 9 σ. 149.
- **Λεόντιος, επίσκοπος Θεοδωρουπόλεως**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Μεθόδιος, επίσκοπος Τρωάδος**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Μελέτιος, μητροπολίτης Ρασκοπρεσρένης**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Μελίτων, μητροπολίτης Φιλαδελφείας**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Μετρών και Αθύρων, μητρόπολης**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Μυριοφύτου και Περιστάσεως, μητρόπολης**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Νεόφυτος, επίσκοπος Μετρών και Αθύρων**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Νικόλαος Κουρουπέτρογλου, αρχιμανδρίτης**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Πανάρετος Μοσχίδης, επίσκοπος Συνάδων**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Σταυρίδης Βασίλειος, καθηγητής Θεολογικής Σχολής της Χάλκης**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Στέφανος, μητροπολίτης Καλλιουπόλεως και Μαδύτου**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Σωφρόνιος, μητροπολίτης Μεσημβρίας**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Φώτιος, μητροπολίτης Ηρακλείας**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Χουρμουζιάδης Αναστάσιος, δάσκαλος Μεγάλης του Γένους Σχολής**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).
- **Χρύσανθος Βατοπεδινός, αρχιμανδρίτης**, *Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια* (υπό έκδοση).

- **Χρυσόστομος, μητροπολίτης Μύρων, Μεγάλη Ορθόδοξη Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια** (υπό έκδοση).

### **Άλλες δημοσιεύσεις**

**2011:** Ενθύμιο εκατονπεντηκονταετηρίδος Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Αγίας Παρασκευής Θεραπειών, 21 Μαΐου 2011, σσ. 1-4.

**2012-:** Αυτοβιογραφία του Δέρκων Ιακώβου Παπαπαΐσιου (1885-1980). **Αποσπάσματα, Ο Πολίτης** (Κωνσταντινουπολιτών, Αθήνα) Ιούνιος 2012-Οκτώβριος 2014, αριθ. φφ. 542-570.

**2013:** Βιογραφικόν του Μητροπολίτου Γέροντος Νικαίας κ. Κωνσταντίνου, *Ημερολόγιο* (τσέπης) της Μητροπόλεως Δέρκων του έτους 2013, Θεσσαλονίκη 2013, σσ. 19-27.

**2013:** Ο Μέγας Ευεργέτης του Γένους Σαράντης Αρχιγένης, *Ρωμαϊκό Ημερολόγιο 2013*, έκδ. Ιστός, Πόλη 2013, σσ. 29-36.